Last commit: 2b70f41a35f0ce4b0c377172c3664b77d644ede7

1) علت غيرفعال كردن وقفه چيست؟ توابع ()pushcli و ()popcli به چه منظور استفاده شده و چه تفاوتي با cli و sti دارند؟

وقفهها به این عات غیرفعال می شوند تا بتوانیم برخی کدهایی که می خواهیم (که دارای critical area هستند) را به صورت پیوسته اجرا کنیم تا مطمئن شویم با توجه ارتباط برخی متغیرها بین پردازهها مشکلی در اجرای این نوع کدها به وجود نمی آید و به صورت اعجام اعتران این نوع کدها به وجود نمی آید و به صورت اعتران اعتران عیرفعال کردن وقفهها در ابتدا به کمک تابع pushcli، وقفه را غیرفعال می کنیم و پس از عبور از critical area و اجرای این بخش و همچنین باز کردن قفل (release)، تابع popcli فراخوانی می شود تا وقفهها مجددا فعال شوند. popcli توابع popcli و popcli و وجود دارد که در ادامه آورده شده است همچنین توابع cli و spinlock.c پیاده سازی شده اند که تصویر آن نیز در زیر قابل مشاهده است.

```
void
pushcli(void)
{
  int eflags;

  eflags = readeflags();
  cli();
  if(mycpu()->ncli == 0)
    mycpu()->intena = eflags & FL_IF;
  mycpu()->ncli += 1;
```

```
void
popcli(void)
{
   if(readeflags()&FL_IF)
     panic("popcli - interruptible");
   if(--mycpu()->ncli < 0)
     panic("popcli");
   if(mycpu()->ncli == 0 && mycpu()->intena)
     sti();
}
```

```
static inline void
sti(void)
{
   asm volatile("sti");
}
```

```
static inline void
cli(void)
{
   asm volatile("cli");
}
```

همانطور که میبینیم در توابع pushcli و pushcli و sti فراخوانی شده است ولی تفاوت این توابع با sti و sti این است که در این توابع، قابلیت شمارش وجود دارد و مشخص است که هر برنامه چقدر اجرا شده است و در مدیریت آن کمک کننده است. در واقع می توان با استفده از pushcli به یک تعداد مشخص interrup ها را غیرفعال کنیم و (گویا به آن تعداد عدد در استک فرضی پوش شده است و باید برای فعال کردن interrup ها به تعداد همان مقدار عدد از استک فرضی پاپ کنیم.) اگر عدد

ncli از 0 بزرگتر باشد، interrupt ها غیر فعال و اگر برابر با 0 باشد، interrupt ها فعال است؛ در موقع استفاده از spinlock از pushcli استفاده می کنیم.

2) چرا قفل مذکور در سیستمهای تکهستهای مناسب نیست؟ روی کد توضیح دهید.

```
void
acquire(struct spinlock *lk)
{
   pushcli(); // disable interrupts to avoid deadlock.
   if(holding(lk))
    panic("acquire");

// The xchg is atomic.
   while(xchg(&lk->locked, 1) != 0)
   ;

// Tell the C compiler and the processor to not move loads or stores
// past this point, to ensure that the critical section's memory
// references happen after the lock is acquired.
   __sync_synchronize();

// Record info about lock acquisition for debugging.
lk->cpu = mycpu();
getcallerpcs(&lk, lk->pcs);
}
```

```
int
holding(struct spinlock *lock)
{
   int r;
   pushcli();
   r = lock->locked && lock->cpu == mycpu();
   popcli();
   return r;
}
```

تکه کد بالا definition تابع acquire را نشان می دهد که در آن تابع ها holding فراخوانی می شود در این تابع چک می شود که آیا cpu قفل را نگه داشته است یا خیر؛ یعنی در واقع پیداسازی قفلها در سیستم عامل xv6 به صورت busy waiting است و اگر پردازنده تک هستهای باشد، می توان یا مشغول انجام عملیات و یا نگهداری قفل باشد و این دو کار باهم ممکن نیست.

3) مختصری راجع به تعامل میان پردازهها توسط دو تابع مذکور توضیح دهید. چرا در مثال تولیدکننده/مصرف کننده استفاده از قفلهای چرخشی ممکن نیست؟

```
void
acquiresleep(struct sleeplock *lk)
{
    acquire(&lk->lk);
    while (lk->locked) {
        sleep(lk, &lk->lk);
    }
    lk->locked = 1;
    lk->pid = myproc()->pid;
    release(&lk->lk);
}
```

```
releasesleep(struct sleeplock *lk)
{
  acquire(&lk->lk);
  lk->locked = 0;
  lk->pid = 0;
  wakeup(lk);
  release(&lk->lk);
}
```

همانطور که میبینیم آدرس ققل به تابع acquiresleep پاس داده میشود و پردازه تا زمانی که فرصت برای در دست گرفتن قفل

```
//PAGEBREAK!
// Wake up all processes sleeping on chan.
// The ptable lock must be held.
static void
wakeup1(void *chan)
{
   struct proc *p;

   for (p = ptable.proc; p < &ptable.proc[NPROC]; p++)
        if (p->state == SLEEPING && p->chan == chan)
            p->state = RUNNABLE;
}

// Wake up all processes sleeping on chan.
void wakeup(void *chan)
{
    acquire(&ptable.lock);
    wakeup1(chan);
    release(&ptable.lock);
}
```

به آن داده نشده است sleep می کند. در تابع releasesleep، پردازهای که قفل را نگه داشته بود، تابع wakeup را فراخوانی می کند که در آن wakeup1 فراخوانی می شود و در این تابع، تمام پردازههایی که روی آن قفل خاص، sleep کردهاند را SLEEPING بیدار می کند و در واقع وضعیت آنها را از RUNNABLE به مصرف کننده، اگر صرفا از spinlock استفاده کنیم، چون در صورت آزاد شدن قفل ،ممکن است وضعیت چندین پردازه به RUNNABLE تبدیل شود، نمی توان

تضمین کرد که در صورت اَزاد شدن قفل توسط مصرف کننده و خالی شدن بافر، قفل بلافاصله به تولیدکننده برسد.

4) حالات مختلف پردازهها در xv6 را توضيح دهيد. تابع sched() چه وظيفهای دارد؟

تابع ()sched زمانی فراخوانی می شود که کار یک پردازه به پایان رسیده است و کار آن، ذخیره کاتکست فعلی و بازیابی کاتکستها است که توسط فراخوانی تابع sched، عمل کانتکست سوییچ انجام می شود. تابع sched به در فراخوانی scheduler swch آن پردازه را نیز پاس می دهد. این تابع باید فقط قفل ptable را نگه دارد و intena را ذخیره و بازیابی کند زیرا آن، یک property ریسه کرنل است و نه cpu.

حالات مختلف پردازهها و توضیح آنها در ادامه آورده شده است.

```
// Enter scheduler. Must hold only ptable.lock
// and have changed proc->state. Saves and restores
// intena because intena is a property of this
// kernel thread, not this CPU. It should
// break in the few places where a lock is held but
// there's no process.
void sched(void)
{
  int intena;
    struct proc *p = myproc();

  if (!holding(&ptable.lock))
    panic("sched ptable.lock");
  if (mycpu()->ncli != 1)
    panic("sched locks");
  if (p->state == RUNNING)
    panic("sched elocks");
  if (readeflags() & FL_IF)
    panic("sched interruptible");
    intena = mycpu()->intena;
    swtch(&p->context, mycpu()->scheduler);
    mycpu()->intena = intena;
}
```

UNUSED: در این حالت از پردازه استفادهای نمی شود.

EMBRYO: زمانی که پردازهای از وضعیت UNUSED خارج می شود به وضعیت EMBRYO می رود.

SLEEPING: زمانی که پردازه به منبعی نیاز دارد که آماده نیست (مثلا عملیات ۱/۵)، پردازه در حالت SLEEPING قرار می گیرد و دیگر در cpu نیست.

RUNNABLE: وقتی پردازهای در این حالت قرار می گیرد یعنی آماده است و منتظر است تا cpu ،scheduler را در اختیار آن قرار دهد.

RUNNNING: وقتی پردازهای در این حالت قرار دارد یعنی در حال اجرا است و cpu در حال حاضر به آن اختصاص داده شده است.

ZOMBIE: زمانی که کار پردازهای تمام می شود و پایان می یابد، به حالت ZOMBIE در می آید و تا زمانی که والدش wait را فراخوانی نکرده است در این حالت می ماند زیرا با وجود پایان این پردازه، اطلاعات آن هنوز در ptable وجود دارد.

5) تغییری در توابع دسته دوم داده تا تنها پردازه صاحب قفل، قادر به آزادسازی آن باشد. قفل معادل در هسته لینوکس را به طور مختصر معرفی نمایید.

کد مربوط به mutex در لینوکس در لینک زیر موجود است:

https://github.com/torvalds/linux/blob/master/include/linux/mutex.h

در mutex لینوکس، شرط اینکه چه پردازهای درحال فراخوانی تابع است بررسی می شود و در آن یک owner برای چک کردن، تعریف شده است. با توضیح داده شده تنها پردازه صاحب قفل، قادر به آزادسازی آن است و busy waiting نیز وجود ندارد.

برای اینکه تنها پردازه صاحب قفا قادر به آزادسازی آن باشد، شرط زیر را در تابع releasesleep اضافه کردیم تا اگر شماره پردازه صاحب قفل یکی بود، بتواند آن را آزاد کند.

```
void
releasesleep(struct sleeplock *lk)
{
   acquire(&lk->lk);
   if (lk->pid == myproc()->pid)
   {
      lk->locked = 0;
      lk->pid = 0;
      wakeup(lk);
   }
   release(&lk->lk);
}
```

6) یکی از روشهای افزایش کارایی در بارهای کاری چندریسهای استفاده از حافظه تراکنشی بوده که در کتاب نیز به آن اشاره شده است. به عنوان مثال این فناوری در پردازههای جدیدتر اینتل تحت عنوان افزونههای همگامسازی تراکنشی (TSX) پشتیبانی می شود. آن را مختصرا شرح داده و نقش حذف قفل را در آن بیان کنید.

حافظه تراکنشی دنبالهای از عملیات خواندن و نوشتن حافظه است که atomic هستند؛ اگر تمامی عملیات در یک تراکنش کامل شده باشند، حافظه تراکنشی انجام شده است. فواید حافظه تراکنشی توسط فیچرهایی که به زبان برنامه نویسی اضافه شدهاند بدست می آید. زمانی که تعداد ریسهها زیاد می شود، مکانیزمهای همگام سازی نظیر قفلهای mutex دچار مشکلاتی از قبیل بن بست می شوند. فایده استفاده از مکانیزم حافظه تراکنشی نسبت به قفل این است که در آن سیستم تراکنش حافظه و نه دولوپر، مسئول تضمین atomic بودن است و چون قفلی وجود ندارد بن بست اتفاق نمی افتد. همچنین این مکانیزم می تواند شناسایی کند که کدام جملات در atomic blocks می تواند به صورت concurrent access اجرا شوند مثل concurrent access برای خواندن از متغیر مشترک. واضح است که این کارها و شناسایی این موقعیتها برای یک برنامه نویس ممکن است ولی انجام اینکار زمانی که تعداد ریسهها زیاد می شود بسیار مشکل است.

7) پیادهسازی ماکروی (barrier() در لینوکس برای معماری x86 را فقط بنویسید.

```
/* The "volatile" is due to gcc bugs */
# define barrier() __asm__ _volatile__("": : :"memory")
```

پیادهسازی ذکر شده در لینک زیر وجود دارد.

https://github.com/torvalds/linux/blob/master/include/linux/compiler.h?plain=1#L84

8) آیا یک دستور مانع حافظه باید مانع بهینهسازی هم باشد؟ نام ماکروی پیادهسازی سه نوع مانع حافظه درلینوکس در معماری x86 را به همراه دستورالعملهای ماشین پیادهسازی آن ذکر کنید.

بله یک دستور مانع حافظه باید مانع بهینه هسازی هم باشد چون کامپایلر برنامه ها را بهینه سازی می کند و ممکن است در این عملیات ترتیب دستورات را تغییر دهد و پردازه که تنها برنامه کامپایل شده را می بیند و از برنامه قبل از کامپایل خبر ندارد، دیگر به اینکه دستور درواقع مانع حافظه بوده است توجهی نمی کند.

سه نوع مانع حافظه در لینوکس در کد زیر آورده شده است و در ادامه به توضیح آن میپردازیم:

- **دستور mb**: از منتقل شدن دستورات read access و write access (به طور کلی دستورات memory access) به طرف دیگر مانع جلوگیری می کند و دستور ماشین پیاده سازی آن در mfence آورده شده است.

- دستور read access: از منتقل شدن دستورات read access به طرف دیگر مانع جلوگیری می کند و دستور ماشین پیاده سازی آن در Ifence آورده شده است.

- دستور wmb؛ از منتقل شدن دستورات write access به طرف دیگر مانع جلوگیری می کند و دستور ماشین پیاده سازی آن در sfence آورده شده است.

9) یک کاربرد از مانع در پردازش موازی ارائه دهید.

برای مثال در شبه کد Peterson's solution که در صفحه 263ز کتاب نیز آورده شده است، حط اول و دوم در حلقه باید به ترتیب اجرا شوند و توسط مانع می توان از صحت آن اطمینان پیدا کرد.

```
while (true) {
   flag[i] = true;
   turn = j;
   while (flag[j] && turn == j)
   ;

   /* critical section */
   flag[i] = false;

   /*remainder section */
}
```

#define CONDITION_VAR_COUNT 5

static struct proc *initproc;

struct condition_var

struct spinlock lock;

struct proc* queue[NPROC];

} condition_vars[CONDITION_VAR_COUNT];

int max_proc; int cur_proc;

int last;

پيادهسازي مساله 5 فيلسوف با استفاده از Condition Variable :

در ابتدا یک استراکت برای condition_var تعریف می کنیم که و یک آرایه ی 5 تایی از آن می سازیم که هر عضو آن متعلق به یک فیلسوف است و max_proc نشان دهنده ی ماکسیمم پردازه هایی است که می توانند باهم در ناحیه critical خود اجرا شوند که در این مساله برابر با 1 است و cur_proc نشان دهنده ی تعداد پردازه هایی است که اکنون یک چنگال خاص را در دست دارند (که در این مسله این تعداد نیز از 1 بیشتر نمی شود.) در queue پردازه هایی که خواستار یک چنگال هستند و برای آن در انتظارند، ذخیره می شوند و برای هر spinlock در نظر گرفته شده است.

پیادهسازی sem_init:

در اینجا متغیرهای تعریف شده در استراکت condition_var را مقداردهی اولیه میکنیم و تعداد ماکسیمم پردازههایی که میتوانند در ناحیه بحرانی باشند و بقیهی متغیرها (تعداد پردازههای در انتظار و تعداد پردازههای فعلی در ناحیه critical و اندیس آخرین پردازهای که وارد صف شده) را برابر 0 قرار میدهیم.

```
void
sem_init(int i, int v)
{
    condition_vars[i].max_proc = v;
    condition_vars[i].last = 0;
    condition_vars[i].cur_proc = 0;

    for (int j = 0; j < NPROC; ++j)
        condition_vars[i].queue[j] = 0;
}</pre>
```

پیادەسازی sem_acquire:

این سیستم کال زمانی فراخوان می شود که یک پردازه موفق نشود تا به ناحیه بحرانی راه پیدا کند. در اینجا ابتدا روی قفل مشخص شده، acquire می کند و به تعداد پردازههایی که خواستار ورود به ناحیه critical هستند اضافه می شود و پردازه فعلی به وارد صف انتظار آن ناحیه می کند و سپس روی همان قفل release می کند و پس از اتمام sleep، آن قفل را sleep می کند.

```
void
sem_acquire(int i)
{
    acquire(&condition_vars[i].lock);
    condition_vars[i].cur_proc++;
    condition_vars[i].queue[condition_vars[i].last] = myproc();
    condition_vars[i].last++;
    cprintf("Philosopher %d going to sleep\n", i+1);
    sleep(myproc(), &(condition_vars[i].lock));
    cprintf("Philosopher %d woke up\n", i+1);
    release(&condition_vars[i].lock);
}
```

پیاهسازی sem_release:

فراخوانی سیستمی sem_release زمانی فراخوانی میشود که پردازهای موفق شده است قفل را در دست گیرد. در اینجا ابتدا قفل

```
void
sem_release(int i)
{
    acquire(&condition_vars[i].lock);

if (condition_vars[i].cur_proc > 0 && condition_vars[i].cur_proc <= condition_vars[i].max_proc)
{
    struct proc* p = condition_vars[i].queue[0];
    condition_vars[i].cur_proc--;
    for (int j = 1; j < condition_vars[i].last ; ++j)
        condition_vars[i].queue[j - 1] = condition_vars[i].queue[j];
    condition_vars[i].last--;
    wakeup(p);
}
release(&condition_vars[i].lock);
}</pre>
```

مشخص شده را accuire میکنیم و سپس با استفاده از یک شرط مطمئت می شویم که پردازهای که اقدام به رها کردن قفل کرده است، آن را در دست داشته است؛ برای آزاد کردن قفل، پردازهای که در ابتدای صف انتظار بوده است) را از آن خارج میکنیم و بقیهی اعضای صف را یک واحد شیفت می دهیم و اندیس عضو آخر آن را نیز یک واحد کم میکنیم و سپس wakeup را فراخوانی میکنیم و قفل گرفته شده را release میکنیم.

پیادهسازی تابع pickup:

ابتدا قفل را acquire می کنیم و وضعیت آن فیلسوف را به hungry تغییر می دهیم و سپس test را فراخوان می کنیم؛ درصورتی که فیلسوف موفق نشده بود تا چنگال را بردارد، sem_acquire

```
void pickup(int num)
{
    acquire(&statelock.lock);
    state[num] = HUNGRY;
    cprintf("Philosopher %d is Hungry\n", num + 1);
    test(num);
    release(&statelock.lock);
    if(state[num]!=EATING)
        sem_acquire(num);
}
```

پیادهسازی putdown:

در این تابع نیز در ابتدا قفل را acquire و در انتها release می کنیم؛ این تابع به این صورت عمل می کند که ابتدا وضعیت فیلسوف فعلی را به thinking تغییر می دهد و سپس یک بار برای چنگال سمت راست این فیلسوف و یک بار برای چنگال سمت چپ این فیلسوف، test را فراخوان می کنیم.

```
void putdown(int num)
{
    acquire(&statelock.lock);
    state[num] = THINKING;
    cprintf("Philosopher %d putting spoon %d and %d down\n",num + 1, (num)%5+1, (num+1)%5 + 1);
    cprintf("Philosopher %d is Thinking\n", num + 1);
    test((num+4)%5);
    test((num+1)%5);
    release(&statelock.lock);
}
```

در این پروژه علاوه بر تابع تست معمولی یک تابع deep_test نیز پیادهسازی شده است تا شرط bounding waiting رعایت شود و یک پردازه متقاضی چنگال به تعداد محدود برای بدست آوردن آن صبر کند.

پیادهسازی deep_test:

ابتدا یک آرایه 5تایی به نام phil_wai_counts میسازیم که در آن تعداد دفعاتی که هر پردازه در انتظار بوده و نوبت به آن نرسیده است نگهداری میشود و درصورتی که این مقدار به threshold تعیین شده (در اینجا عدد 3 تعیین شده) رسید و پردازه ی دیگری نیز درخواست آن چنگال را داشت ولی تعداد دفعات انتظارش کمتر بود، چنگال به پردازه فعلی میرسد.

```
int
deep_test(int num)
{
    int right_neigh = (num+1)%5;
    int left_neigh = (num+4)%5;
    int self_thresh = phil_wait_counts[num];
    if(state[right_neigh] == HUNGRY && phil_wait_counts[right_neigh] >= THRESHOLD && phil_wait_counts[right_neigh] > self_thresh) {
        cprintf("Philosopher %d going to sleep beacause of deep test for philosopher %d\n", num+1, right_neigh+1);
        return 0;
    }
    if(state[left_neigh] == HUNGRY && phil_wait_counts[left_neigh] >= THRESHOLD && phil_wait_counts[left_neigh] > self_thresh) {
        cprintf("Philosopher %d going to sleep beacause of deep test for philosopher %d\n", num+1, left_neigh+1);
        return 0;
    }
    return 1;
}
```

پیادهسازی تابع test:

```
void test(int num)
{
    if (state[num] == HUNGRY && state[(num+4)%5] != EATING && state[(num+1)%5] != EATING && deep_test(num)) {
        state[num] = EATING;
        cprintf("Philosopher %d picking spoon %d and %d\n",num + 1, (num)%5+1, (num+1)%5 + 1);
        cprintf("Philosopher %d is Eating\n", num + 1);
        phil_wait_counts[num] = 0;
        sem_release(num);
    }
    else {
        phil_wait_counts[num]++;
        cprintf("Philosopher %d can't eat and wait_thresh: %d\n", num + 1, phil_wait_counts[num]);
    }
}
```

در این تابع چک میشود درصورتی که همسایه چپ و راست فیلسوف درحال خوردن نباشند و خود فیلسوف فعلی

گرسنه باشد و deep_test را برگرداند، وضعیت فیلسوف فعلی را به درحال خوردن تغییر میدهیم و درغیر اینصورت یک واحد به تعداد دفعاتی که درحال انتظار بوده است اضافه میکنیم.

برنامه test_program:

در این برنامه 5 فرزند توسط fork تشکیل میدهیم و آنها را به برنامه exec ،philosophers می کنیم و در انتها به تعداد پردازههای ایجاد شده wait

```
int main(int argc, char *argv[])
{
    int id;
    char *in[]={"0"};
    for(int i=0;i<5;i++)
    {
        sem_init(i,1);
        in[0][0]=i+'0';
        id=fork();
        if(id==0)
            exec("philosophers",in);
        printf(1,"%d complete\n",i);
        sleep(10);
    }
    for(int i=0;i<5;i++)
        wait();
}</pre>
```

برنامه philosophers:

در یک حلقه پایان ناپذیر، به ازای هر فیلسوف، ابتدا درخواست pickup می کند و پردازه اول مدت بیشتری sleep می کند و پردازههای دیگر 30 میلی ثانیه sleep می کنند (تا بتوانیم حالتی که deep_test برای آن مطرح شد را امتحان کنیم) و سپس putdown را فراخوان می کنیم.

```
int main(int argc, char *argv[])
{
    int i=argv[0][0]-'0';
    while (1)
    {
        sleep(20);
        pickup(i);
        printf(1, "philosopher %d in critical\n", i + 1);
        if (i==0)
            sleep(150);
        else
            sleep(30);
        putdown(i);
    }
}
```

نمونهای از اجرای برنامه به همراه پیامهایی که متناسب با هرکار چاپ شده است در زیر آورده شده است.

```
$ test_program
0 complete
1 complete
2 complete
Philosopher 1 is Hungry
Philosopher 1 picking spoon 1 and 2
Philosopher 1 is Eating
philosopher 1 in critical
3 complete
Philosopher 2 is Hungry
Philosopher 2 can't eat and wait_thresh: 1
Philosopher 2 going to sleep
4 complete
Philosopher 3 is Hungry
Philosopher 3 picking spoon 3 and 4
Philosopher 3 is Eating
philosopher 3 in critical
Philosopher 4 is Hungry
Philosopher 4 can't eat and wait_thresh: 1
Philosopher 4 going to sleep
Philosopher 5 is Hungry
Philosopher 5 can't eat and wait_thresh: 1
Philosopher 5 going to sleep
Philosopher 3 putting spoon 3 and 4 down
Philosopher 3 is Thinking
Philosopher 2 can't eat and wait_thresh: 2
Philosopher 4 picking spoon 4 and 5
Philosopher 4 is Eating
Philosopher 4 woke up
philosopher 4 in critical
Philosopher 3 is Hungry
Philosopher 3 can't eat and wait_thresh: 1
Philosopher 3 going to sleep
Philosopher 4 putting spoon 4 and 5 down
Philosopher 4 is Thinking
Philosopher 3 picking spoon 3 and 4
Philosopher 3 is Eating
Philosopher 5 can't eat and wait_thresh: 2
Philosopher 3 woke up
philosopher 3 in critical
Philosopher 4 is Hungry
```